

عنوان مقاله:

بینامتنیت دو قصیده لطف حق (پروین اعتصامی) و سیدنا موسی (ع) (ندی یوسف الرفاعی) با قرآن کریم

محل انتشار:

چهارمین همایش ملی فقه، حقوق و علوم اسلامی (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

مجید رضوانی علی اکبری

خلاصه مقاله:

بینامتنیت، یکی از برجسته ترین مفاهیم مورد استفاده صورت گرایان در حوزه نقد و نظریه ادبی سده بیستم است. این مفهوم با نفی استبداد معنا، خودبسندگی و گسست، بر مفاهیم و گفتگو با «جهان دیگری» استوار است. در واقع؛ هر متن ادبی دارای معنایی درونی است، که خواننده با توجه به قدرت و فهم خود آن معانی را از متون ادبی استخراج می کند. از این عملیات در ادبیات معاصر با نام «خوانش متن» نام می برند. بنابراین؛ متون چه از نوع ادبی و چه از نوع غیر ادبی، به تنهایی دارای معنای مستقل نیستند و متون با یکدیگر دارای «روابط بینامتنی» شناخته شده می باشند. پژوهش حاضر بر آن است تا با تکیه بر روش توصیفی-تطبیقی، پس از خوانش جداگانه دو قصیده لطف حق (پروین اعتصامی) و سیدنا موسی (ع) (ندی یوسف الرفاعی) و باز خوانش تطبیقی دو قصیده بر پایه الگوی مکتب ادبیات تطبیقی مهمترین درون مایه های اشعار این دو شاعر را در زمینه بینامتنیت و ارتباط آنها را با آیات قرآنی واکاوی نماید. نتایج پژوهش حاکی از آن است که در قصیده لطف حق (پروین اعتصامی)؛ ۱۴ بار از نفی جزئی، ۱۱ بار نفی کلی و ۲۶ بار نفی متوازی استفاده شده است اما سیدنا موسی (ع) (ندی یوسف- الرفاعی) ۱۴ بار از نفی جزئی، ۲ بار نفی کلی و ۱۰ بار نفی متوازی استفاده شده است. لذا با بررسی اشعار این دو شاعر، به این نتیجه رسیدیم که هر دو شاعر به طور آگاهانه و مستقیم از قرآن کریم و روایات بهره جسته اند و با آشکار ساختن الفاظ و مضامین قرآنی در اشعارشان، تاثیر عمیق تری بر مخاطب خویش می گذارند. استفاده از واژگان قرآنی بسیار عمیق بوده به طوری که نه تنها خوانش متن را متکلف نساخته بلکه بر زیبایی و هماهنگی ساختار شعر افزوده اند. هر دو شاعر تلاششان بر این بوده که اندیشه های قرآنی و روایی را در میان اشعارشان برای افراد جامعه و به ویژه مخاطبان منعکس کنند.

کلمات کلیدی:

قرآن کریم، بینامتنیت، قصیده سیدنا موسی (ع)، ندی یوسف الرفاعی، لطف حق، پروین اعتصامی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2056524>

